

FEITEN EN COMMENTAREN OVER ALCOHOL EN DRUGS

115-de jaargang no. 3

mei-juni 2015

KENNIS TOEGENOMEN MAAR GEDRAG NOG WEINIG VERANDERD

De afgelopen eeuw is er geen periode geweest waarin onze kennis omtrent het functioneren van het menselijk lichaam zo sterk is toegenomen als de laatste vijftien jaar. Dat geldt ook op alcoholgebied. Kenden we in de vorige eeuw slechts één hulpmiddel ("geneesmiddel" mag je het eigenlijk niet noemen) voor het behandelen van alcoholverslaving, tegenwoordig zijn er al vijf erkende middelen en is toelating van een zesde in behandeling.

Ook op het gebied van de effecten van alcohol op ons lichaam is de kennis enorm toegenomen. Dat is mede veroorzaakt door de ontwikkeling van steeds verfijndere meet- en analysetechnieken. Door die verfijning van de technieken, kunnen wij effecten meten van steeds kleinere hoeveelheden alcohol. Dat heeft er bijvoorbeeld in geresulteerd dat wij het gehalte aan alcohol in het bloed veel nauwkeuriger kunnen meten, maar ook dat wij de effecten van die kleine hoeveelheden op de werking van de hersenen of op de stofwisseling veel nauwkeuriger kunnen bepalen.

Statistisch onderzoek anno 1915 tenslotte, valt niet te vergelijken met dat anno 2015. De moderne analyses graven veel dieper en kunnen veel kleinere verschillen met grote nauwkeurigheid aantonen dan de oude werkwijzen. Daardoor weten wij tegenwoordig ook meer over de maatschappelijke effecten van alcohol.

Het voorgaande leidt naar de vraag : heeft die toegenomen kennis ook gevolgen gehad voor de samenleving ? Voor een antwoord daarop moeten wij de samenleving sectorgewijs bekijken. Hebben burgers hun gedrag aangepast, is de wet aangepast, hebben regering en parlement de structuur van de samenleving aangepast ?

Nemen wij bijvoorbeeld het onderwerp alcohol en verkeer. Nauwkeuriger vaststellen van het alcoholgehalte in het bloed en nauwkeuriger meten van reactiesnelheid, breedte van het blikveld en nauwkeurigheid van de waarneming, hebben er toe geleid dat het maximaal toelaatbare alcoholpromillage in het verkeer van 1,0 promille via 0,8 promille verlaagd is tot 0,5 promille nu. Aangetoond is inmiddels dat al vanaf 0,2 promille verslechtering van het rijgedrag optreedt. Van diverse zijden wordt er dan ook op aangedrongen de wet nogmaals aan te passen en 0,2 promille als wettelijk maximum te laten gelden.

Een ander voorbeeld is het maximum dat de Wereld Gezondheids Organisatie (WHO) stelt voor aanvaardbaar alcoholgebruik. Van 6 glazen per dag voor mannen en 4 glazen voor vrouwen werd dat via 4 glazen voor mannen en 3 voor vrouwen verlaagd tot nu 2 glazen voor mannen en 1 voor vrouwen, met daarnaast nog de bepaling dat elke week twee aaneensluitende alcoholvrije dagen moet omvatten.

Inmiddels is echter wel duidelijk geworden dat de enorm toegenomen kennis omtrent alcohol, nog niet verwerkt is in onze gemiddelde leefstijl. Onze leefstijl hangt namelijk niet alleen af van de kennis die wij bezitten, maar ook van onze gevoeligheid voor reclamedruk, sociale druk (groepsdruk) en culturele druk. De reclame voor wijn beklemtoont bijvoorbeeld sterk het culturele aspect.

Als VWS wil dat we in Nederland een gezondere leefstijl kiezen, dan zal zij tegendruk moeten uitoefenen tegen de consumeerdruk.

Dr. ir. D. Korf

Op hol geslagen ijver

Bij het Britse supermarktcconcern Tesco, was iemand erg bang geworden door de nieuwe alcoholwetgeving. En dus verordonneerde hij dat bakjes fruit alleen aan meerderjarigen, na het vertonen van een ID-bewijs verkocht mochten worden. Het fruit zou kunnen gisten en dan alcohol bevatten.

Een klant kocht een bakje meloen met druiven, en werd bij het afrekenen tot haar verbazing om haar ID-kaart gevraagd. Toen zij vroeg waar dat voor was, kreeg zij als antwoord dat fruit een leeftijdslabel krijgt omdat er natuurlijke fermentatie kan plaatsvinden. Door fermentatie veranderen suikers in alcohol. En alcohol mag niet verkocht worden aan jongeren beneden de leeftijdsgrens.

De vrouw was een bibliothecaresse, en vaardig met de pen. Zij schreef een berichtje waarin zij het beleid van Tesco idioot noemde. Volgens haar zou de supermarkt kinderen juist moeten aanmoedigen om meer fruit en groente te eten. Zij plaatste het bericht op haar Facebook pagina. Dat veroorzaakte nogal wat ophef. The Telegraph liet haar in de krant aan het woord.

Tesco haastte zich om de maatregel op te heffen, en verontschuldigde zich bij de klant. Natuurlijk moest de verkoop van fruit niet leeftijdsgebonden zijn. De klant kreeg bovendien als gebaar van goede wil een fruitmand.

DEFINITIEF GEEN DRANK IN NEDERLANDSE POMPSTATIONS

De branchevereniging van pompstationhouders Beta stopt met juridische procedures om bier en wijn toegelaten te krijgen in pompshops. De belangenorganisatie ziet er geen heil in om de zaak aanhangig te maken bij de Europese rechter.

In 2011 was een aantal pompstationhouders onder aanvoering van toenmalig Betavorzitter en pompstationhouder Ewout Klok uit Hoogeveen, een protest gestart tegen het verbod om bier in de winkeltjes van benzinstations te verkopen. Zij zetten demonstratief blikjes bier in hun schappen. Zij werden geverbaliseerd en kwamen voor de rechtbank. Juli 2013 oordeelde de rechtbank te Assen dat het verbod uit het jaar 2000 rechtsgeldig was. Direct na de zitting verklaarde Klok al dat hij in hoger beroep zou gaan en "zelfs tot aan het Europese Hof wilde doorprocederen". Wij berichtten daarover in september 2013 in dit blad.

Hoger beroep bij de Raad van State leverde echter niets op. Toen stond alleen de gang naar de Europese rechter nog ter beschikking. Beta meende dat het feit dat in Duitsland en België wél bier en wijn in een

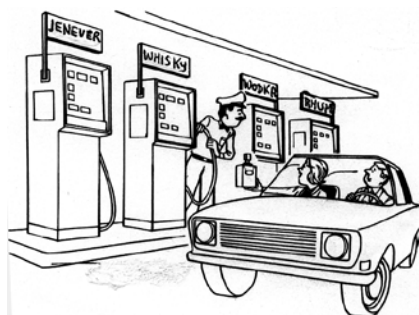
Mogelijk oorzaak gevonden van slechter genezen alcoholische trauma's ?

FORS DRINKEN SCHAADT HET IMMUUNSYSTEEM

Fors drinken door jonge gezonde volwassenen veroorzaakt bij hen een tijdelijke, maar belangrijke verstoring van het immuunsysteem. Aldus de uitkomst van een Amerikaans onderzoek door een team onder leiding van dr. Majid Afshar van de Loyola Universiteit in Maywood.

Het onderzoek vond plaats als vervolg op eerdere onderzoeken naar wondgenezing, bloedstolling en infectierisico na "binge drinking". Wondgenezing en bloedstolling bleken daarbij te verslechteren en het infectierisico nam toe. Hierbij dienen wij wel te bedenken dat volgens de Amerikaanse definitie "binge drinking" betekent : binnen twee uur zoveel drinken dat het bloedalcoholgehalte de 0,8 promille overschrijdt. Dat is dus iets heel anders dan wat in Nederland verstaan wordt onder je lam zuipen of "comazuipepen".

Binge drinking verhoogt de kans op verwondingen door vallen, door verbranding, door geweldpleging, door verkeersongevallen en door huishoudelijke en hobby-bezigheden. In de staat Illinois, waar de universiteit

gevestigd is, heeft éénderde van de patiënten die zich bij de trauma-afdeling van een ziekenhuis melden, alcohol in zijn of haar bloed.

Het onderzoek werd uitgevoerd bij 15 gezonde jonge vrijwilligers, 8 vrouwen en 7 mannen. Hun gemiddelde leeftijd was 27 jaar. Zij dronken afhankelijk van hun lichaamsgewicht, vier of vijf glazen wodka om binnen de definitie van "binge drinking" te vallen. Dr. Afshar en zijn collega's namen bloedmonsters van de proefpersonen na 20 minuten, na twee uur en na vijf uur. In die monsters bepaalden zij het niveau van drie typen witte bloedlichaampjes die bepalend zijn voor de activiteit van het immuunsysteem : leukocyten, monocyten en "natural killer cells".

Na 20 minuten was het niveau van alle drie celtypen verhoogd. Met andere woorden het immuunsysteem vertoonde een verhoogde activiteit. Echter, na twee en vijf uur waren de niveaus significant verlaagd in vergelijking met het niveau in nuchtere toestand. Het immuunsysteem was dus minder actief dan in nuchtere toestand. Het lijkt er op dat het immuunsysteem onder de invloed van alcohol al zijn reserves direct in de strijd werpt, en daardoor wat later met een tekort komt te zitten. Waarbij valt op te merken dat slachtoffers die naar het ziekenhuis gaan, daar gewoonlijk 2 tot 5 uur na het drinken arriveren. Juist als de activiteit van het immuunsysteem op zijn dieptepunt is.

Aan een onderzoek van zo beperkte omvang, kunnen nog geen vergaande conclusies, laat staan preventieve maatregelen worden verbonden. Het is wel duidelijk geworden dat wij op dit terrein nog te weinig weten. Het onderzoek zal dan ook worden voortgezet.

Dingeman Korf

COLOFON

De GO : tweemaandelijks voorlichtingsblad over alcohol en drugs, uitgegeven door de Stichting ANGOB. ISSN 0166-2880.

Postabonnement € 10,- per jaar.

Verantwoordelijk eindredacteur:

Dr. ir. D. Korf, Dresselhuisweg 20, 4105 DB Culemborg, tel 0345-473239, e-mail: dkorf@telfort.nl

Administratie:

W. Matla, Hof van Delftlaan 119, 2613 BL Delft, tel. 015-2126904, giro NL81 INGB 0000 849058.

Artikelen voorgaande nummers:

www.angob.nl

Meer semi-horeca activiteiten nemen de oorzaak niet weg

BRANCHEVERVAGING TEGEN LEEGSTAND ?

In steeds meer gemeenten staan in de binnenstad winkelpanden leeg. Om dat tegen te gaan willen veel gemeenten de binnensteden "revitaliseren", dat wil zeggen aantrekkelijker maken voor winkelend en uitgaand publiek. Er is gesuggereerd dat opheffen van de strikte scheiding tussen middenstand en horeca daaraan zou kunnen bijdragen.

De 4 grootste gemeenten van ons land zouden een experiment voor revitalisering starten met daarin branchevervaging tussen horeca en detailhandel. Aan levensmiddelenzaken zou daarbij toegestaan worden om zwak-alcoholhoudende dranken niet alleen te verkopen voor thuisgebruik, maar ook om in de winkel te schenken voor gebruik ter plaatse. Omgekeerd zou de horeca toestemming krijgen om drank te verkopen voor thuisconsumptie. De huidige wetgeving verbiedt beide zaken.

Inmiddels heeft minister Kamp een nota geschreven waarin te lezen staat dat in een twaalfstal gemeenten experimenten gestart worden met soepeler regels voor de middenstand. Hierbij is ruimte voor de gemeenten om eigen plannen op te stellen. Daarnaast heeft minister Plasterk een zogenaamde Experimentenwet in voorbereiding.

In de Tweede Kamer heeft E. Ziengs (VVD) uitgehaald naar de huidige Drank- en Horecawet (DHW). Daarin zit volgens hem te veel "betutteling". Nu is het zo dat iemand die een ander verwijt te betuttelen, zelf ook aan het betuttelen is. Immers hij denkt te kunnen vertellen hoe de ander zou moeten denken. En dat is het kenmerk van betuttelen.

Volgens Ziengs zou het de horeca toegestaan moeten zijn om een schilderij dat aan de muur hangt te

verkopen, en een kledingzaak om de koop van een duur kostuum te bezegelen met een glaasje prosecco. Minister Kamp verklaarde daar niet negatief tegenover te staan !

Bezwaren tegen grensverlegging met betrekking tot alcohol

Aan de voorstellen tot verruiming van de mogelijkheden om drank te verstrekken, kleeft een groot aantal bezwaren :

- Alcohol is geen levensmiddel, maar een (riskant) genotmiddel. Om alcohol te mogen verkopen moet de verkoper daarom een speciale vergunning hebben. Die kan hij alleen krijgen als hij voldoet aan een aantal eisen met betrekking tot kennis van het product, kennis van de relevante wetten en moraliteitseisen. Gaan die eisen ook gelden voor de verkopers van kleding of van boeken, voor kappers of garagehouders, als die drank willen kunnen serveren ? Moeten zij allemaal het diploma Sociale Hygiëne gaan halen ? Of gaan de gemeenten "gedogen", zodat een 16-jarige die een spijkerbroek koopt, er een biertje bij krijgt ?

- Het schenken van drank toestaan aan niet-levensmiddelenwinkels betekent een breuk met één van de basisprincipes van de DHW-herziening in 2001. In die jaren was er nogal wat ophef over de verkoop van lokale

dranken door plaatselijke VVV's, souvenirwinkels en dergelijke.

- Naar verwachting zal het toestaan van drank aan de middenstand buiten de levensmiddelensector, een forse uitbreiding betekenen van het aantal locaties waar gedronken kan worden. Meer punten van verkrijgbaarheid betekent toename van de consumptie. Dat is strijdig met de belangen van de volksgezondheid. Daarnaast geeft meer consumptie meer overlast, en een toename van de kans op alcoholgerelateerde criminaliteit. Overlast en criminaliteit staan diametraal tegenover de nagestreefde aantrekkelijkheid van de binnensteden.

- Toename van het aantal drinklocaties betekent een toename van het aantal locaties dat gecontroleerd moet worden op naleving van de DHW. Iets wat de gemeenten niet zouden moeten willen, en waarschijnlijk ook niet kunnen opbrengen.

- Drank toestaan in niet-levensmiddelen winkels betekent dat kinderen en jongeren veel meer dan tot nu toe geconfronteerd gaan worden met alcohol. Zij zullen daardoor alcohol als een doodgewoon, dagelijks consumptieartikel gaan zien, in plaats van als een riskant genotmiddel. Dit zal de handhaving van de leeftijdsgrens van 18 jaar ernstig bemoeilijken. Wat als een speelgoedwinkel een drankje wil schenken aan ouders in het bijzijn van kleine kinderen ?

- Verkoop van levensmiddelen in de horeca, levert een potentieel conflict op met de winkelsluitingswet. Café's dreigen hierdoor de functie van nachtwinkel erbij te krijgen. En de verkoop van drank in gesloten verpakking in de horeca, versterkt die ontwikkeling. Dit laatste zal daarnaast de alcoholconsumptie doen toenemen, met alle nadelen van dien.

Tot slot

Ons inziens heeft de leegstand in de binnensteden niets te maken met het al dan niet verkrijgbaar zijn van drank. Er zijn al meer dan genoeg verkooppunten van drank in de meeste steden. Het creëren van nog meer drinkgelegenheden zal de leegstand niet doen afnemen, integendeel. Het publiek heeft gewoon te weinig geld dat vrij besteed kan worden. De economische crisis en de stijgende kosten van wonen, gezondheidszorg en dergelijke, hebben de spoeling dun gemaakt. Nog meer horeca-achtige zaken maken de spoeling nog dunner. Gevolg : faillissementen en leegstand !

Dingeman Korf

Merendeel Youtube filmpjes positief over drank

Youtube is als communicatiemiddel niet meer weg te denken uit het leven van de jeugd. Daar zien zij de filmpjes die vooral hun leeftijdgenoten opmerkelijk hebben gevonden. De overgrote meerderheid van de Youtube filmpjes over drank, laat een positief beeld zien.

Een team van de universiteit van Pittsburgh, onder leiding van universitair hoofddocent kindergeneeskunde Brian Primack, deed een onderzoek naar de informatie die kinderen via Youtube onder ogen krijgen.

De onderzoekers zochten het Youtube kanaal na op zoektermen als dronken, aangeschoten, bezopen en dergelijke. Vervolgens keken zij welke van de hiermee gevonden filmpjes het meest bekeken waren. De zeventig populairste filmpjes analyseerden zij vervolgens inhoudelijk.

Allereerst keken zij naar de herkomst van de filmpjes : zelf opgenomen, of van vereniging of club, of van commercieel belanghebbende. Vervolgens keken zij wie er op de filmpjes te zien waren (onbekenden of beroemdheden), wat deze mensen dronken, of

zij bedachtzaam dronken of de drank in één slok naar binnen gooiden, of zij dronken werden en of de gevolgen van die dronkenschap getoond werden.

De uitkomst was niet om optimistisch van te worden. In 86 procent van de filmpjes was dronkenschap te zien. Maar vooral van de komische kant, als bron van leedvermaak. In 79 procent van de filmpjes werd (Amerikaanse) humor verbonden aan alcoholgebruik. Vooral grof en gewelddadig.

In slechts 7 procent van de populairste filmpjes kwamen negatieve gevolgen als verslaving, verwonding of ontwenning aan bod. De onderzoekers concluderen dat er op Youtube met betrekking tot gezondheidsvoorlichting een gat in de markt is voor humoristische filmpjes die de negatieve kant van alcohol laten zien.

Recidiveren van drankrijders in het verkeer moet verhinderd worden

ALCOHOLSLOT BLIJFT IN DISCUSSIE

Begin maart heeft ons hoogste rechtsorgaan, de Raad van State, bepaald dat het CBR niet meer automatisch een alcoholslot mag opleggen aan automobilisten die betrapt zijn met meer dan 1,3 promille alcohol in hun bloed. Kort daarop kwam het kabinet, bij monde van de minister van Infrastructuur Schultz van Haegen, met alternatieve straffen bij wijze van tussenoplossing. Het kabinet buigt zich over mogelijkheden om het alcoholslotprogramma in een andere vorm toch wettelijk mogelijk te maken.

Tot nu toe was het zo dat drankrijders die betrapt waren met een alcoholpromillage tussen de 1,3 en 1,8 promille, door het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen automatisch verplicht werden deel te nemen aan het alcoholslotprogramma. Deden ze dat niet dan mochten ze vijf jaar niet autorijden.

Het Openbaar Ministerie (OM) kan redenen hebben om uitsluitend opleggen van een alcoholslot, in bepaalde gevallen een te geringe straf te vinden voor de drankrijder. Het OM vordert dan tot nu toe alsnog strafvervolgning tegen de betreffende automobilist. Die moet dan voor de rechter verschijnen en kan een boete of zelfs gevangenisstraf opgelegd krijgen.

In september 2014 had een automobilist in hoger beroep bij het gerechtshof in Den Haag, zich met succes verweerd tegen de door het OM gevorderde straf. De advocaat van de man betoogde dat de man door het opleggen van het alcoholslot al gestraft was. De rechter was het daarmee eens. Iemand tweemaal straffen voor hetzelfde misdrijf zonder dat er tussentijds nieuwe feiten aan het licht zijn gekomen, is strijdig met de grondbeginselen van de rechtspraak.

Het OM vroeg het oordeel van de Hoge Raad over de uitspraak van het Haagse gerechtshof, en het oordeel van de Raad van State over de wettelijke regeling. De Hoge Raad kwam tot dezelfde conclusie als het Haagse gerechtshof. Iemand die al een alcoholslot opgelegd heeft gekregen, kan niet daarna nog eens voor de rechter gedaagd worden wegens overtreding van de Wegverkeerswet. Het OM schortte vervolgens de vervolging op van de drankrijders die naast het alcoholslot waarschijnlijk ook strafrechtelijk vervolgd zouden worden.

De Raad van State kwam tot de conclusie dat het CBR door de te algemene wettelijke regeling, te weinig ruimte had om een individuele afweging te maken. Het programma zou in de praktijk tot ongelijkheid leiden, omdat het voor de één veel ernstiger gevolgen heeft dan voor de ander.

De Raad van State erkent dat het belangrijk is om het aantal alcoholslachtoffers in het verkeer terug te dringen, maar dat het aan de minister of de wetgever is om te beoordelen in welke gevallen een alcoholslotprogramma aanvaardbaar is. Zonder aanzien des persoons bij wijze van bestuurlijke maatregel aan iedere drankrijder opleggen, druist in tegen ons recht. Bij het opstellen van

de regeling voor het alcoholslot, heeft de minister van Infrastructuur en Milieu "de mogelijk ingrijpende gevolgen van de oplegging van het alcoholslotprogramma, die zich in de praktijk regelmatig voordoen, niet afdoende afgewogen" aldus de Raad van State.

Als tussenoplossing stelt minister Schultz van Haegen nu de strafrechtelijke vervolging voorop. Daarbij zal rekening gehouden worden met het feit dat een alcoholslot vooralsnog niet mogelijk is. De strafeis tegen drankrijders kan daardoor omhoog gaan. Daarnaast kunnen zij naar het CBR gestuurd worden voor een gedragscursus over de risico's van alcoholgebruik in het verkeer, of verwezen worden naar een geschiktheidsonderzoek voor deelname aan het verkeer.

Dingeman Korf

Chinese overheid veroorzaakt omzetsdaling Rémy Cointreau

Het Franse drankenconcern Rémy Cointreau (vooral bekend van zijn cognac, rum en likeuren) heeft het afgelopen halfjaar zijn omzet drastisch zien dalen. Voornaamste oorzaak waren maatregelen van de Chinese overheid. Die wil het uit de hand lopende drankgebruik, en met name dat van haar ambtenaren, aan banden leggen.

De omzet van Rémy Cointreau ging met ruim 15 procent omlaag. Meer dan de helft van de omzet wordt geleverd door één product, cognac Rémy Martin. De nettowinst zakte met bijna 10 procent. Overigens nog steeds een forse winst: ruim 62 miljoen euro. Naast de lagere verkoop in China, heeft het concern ook te maken met lagere verkopen in Europa.

Verbetering van de gezondheid en van de productiviteit van Chinese ambtenaren, heeft dus zijn weerslag op Europese drankenconcerns.

Zorginstituut adviseert minister om dubieuze behandelingen te schrappen

WILDGROEI BEHANDelingen TEGEN VERSLAVING

Te veel verslaafden in Nederland krijgen een niet-werkzame behandeling vergoed. Zij blijven die behandeling genieten, of trekken van de ene naar de andere behandeling zonder dat zij hun verslaving de baas worden. Aldus Zorginstituut Nederland, de belangrijkste adviseur van de minister van Volksgezondheid.

Sinds in 2008 de bekostiging van de gezondheidszorg is gewijzigd, zijn er tal van nieuwe klinieken opgericht voor de behandeling van verslaving. Een deel van hen werkt met bewezen effectieve methoden, maar een ander deel niet. De nieuwe klinieken hebben inmiddels een marktaandeel van 7 procent. Reden voor de minister om te vragen of het hieraan uitgegeven geld wel goed besteed is.

Het advies van het Zorginstituut geeft tal van voorbeelden van verzinsels (vaak van "ervaringsdeskundigen") die zonder kritische evaluatie tot therapie zijn uitgeroepen. Zo is er een kliniek die bij navraag door de zorgverzekeraar, verslaafden trachtte te genezen met behulp yoga en paardrijden. Een andere dacht dat zwemmen met dolfinen zou werken. Weer een andere judo en fitness.

Het Zorginstituut constateert: "Er zijn situaties waar duidelijk is dat de euro's premiegeld die wij besteden aan verslavingszorg, niet goed terecht komen. Dergelijke behandelingen zouden uit het basispakket gehaald moeten worden".

Verder stelt het Zorginstituut dat ambulante behandeling niet alleen goedkoper is, maar vaak ook effectiever dan opname in een kliniek. De patiënten blijven in eigen huis, en leren daar met hun problemen om te gaan. De huisgenoten worden deelgenoten in het genezingsproces. Dat werkt directer dan dat de patiënt na weken afwezigheid "clean" uit een kliniek terug komt, en in de onveranderde thuissituatie grote kans loopt meteen weer terug te vallen.

Zorgverzekeraars zouden volgens het Zorginstituut in hun polis moeten opnemen dat bij opname in een nieuwe kliniek van te voren toestemming gevraagd moet worden. Dan kan de verzekeraar eerst poolshoogte nemen alvorens toestemming te verlenen.

Argumenten wijnboeren niet erg steekhoudend

WIJNSECTOR WIL GEEN CALORIEËN OP ETIKET

De etiketten van voedingsmiddelen moeten de consument duidelijke en volledige informatie geven over wat hij consumeert. Die informatie moet verder goed leesbaar zijn. Alcoholhoudende dranken zijn tot nu toe van die verplichting vrijgesteld. De wijnboeren verzetten zich met hand en tand tegen beëindiging van die vrijstelling.

Vorig jaar zijn de Europese etiketteringsvoorschriften aangescherpt. Het was de bedoeling dat de vrijstelling van de informatieplicht voor alcoholhoudende dranken daarbij zou worden beëindigd. Maar de alcoholbranche wist uitstel van die beëindiging te verkrijgen op grond van het argument dat zij er nog niet klaar voor was. Uiterlijk in december 2014 zou de Europese Commissie een definitief besluit nemen. Dat gebeurde echter niet.

De federatie van Europese consumentenorganisaties (BEUC) tekende protest aan en vroeg Eurocommissaris Andriukaitis van Voeding en Gezondheid om meer vaart te maken met dit onderwerp. Maar op 30 april 2015 was er nog geen besluit.

Volgens het Engelse dagblad The Times zijn de wijnproducenten bang dat vermelding van het aantal calorieën op het etiket zou kunnen leiden tot een daling van de consumptie. Het zou voor de consumenten duidelijk worden dat één fles wijn van driekwart liter, evenveel calorieën levert als een half pak koekjes.

De wijnsector staat min of meer alleen in zijn verzet. De bierbrouwers gaan wel akkoord. Die redeneren dat één glas wijn ongeveer evenveel calorieën levert als één glas bier. Vermelding van de calorieën zou ertoe kunnen leiden dat bier zijn reputatie als grootste dikmaker kwijt raakt.

Volgens woordvoester A. Abad van de Commission Européenne des Entreprises de Vin (CEEV) zou het etiketteringsvoorstel leiden tot een ondraagbare verhoging van de productiecosten. Zij meent dat er betere manieren zijn om consumenten te informeren dan via het etiket, bijvoorbeeld op het internet. Alsof er consumenten zijn die in de winkel op hun smartphone of tablet zullen gaan uitzoeken hoeveel calorieën een bepaalde wijn bevat!

De productie van wijn vindt voor het overgrote deel plaats bij kleine en middelgrote bedrijfjes. Wijn wordt gemaakt uit druiven, die als natuurproduct van jaar tot jaar, en van wijngaard tot wijngaard iets verschillen in kwaliteit. De kleine en middelgrote bedrijven kunnen volgens de CEEV de kosten niet opbrengen voor jaarlijks laten analyseren en laten drukken van nieuwe etiketten voor hun betrekkelijk kleine hoeveelheden.

Aardappelen, fruit en melk zijn ook natuurproducten. Ook die verschillen van boerderij tot boerderij. Melk zelfs van koe tot koe. Maar zij worden bij de groothandel, respectievelijk in de

fabriek door elkaar gemengd tot één gemiddelde kwaliteit. Waarom kunnen die kleine wijnboertjes, waar de CEEV zo'n medelijden mee heeft, niet hetzelfde doen?

Het laatste argument van de CEEV tenslotte: de consument zou er meer aan hebben als het aantal calorieën per consumptie-eenheid (= glas) vermeld zou worden in plaats van per 100 ml. Ons inziens is het juist andersom. De consument zou bier en wijn daardoor niet meer kunnen vergelijken met andere levensmiddelen. Hij kan dan niet meer verantwoord beslissen over zijn consumptiegedrag. Alle andere voedingsmiddelen vermelden het aantal calorieën per 100 gram of 100 ml. De consument moet niet alleen bier met wijn kunnen vergelijken, maar bijvoorbeeld ook met koekjes, chocoladerepen, broodbeleg, melkproducten of frisdrank.

Dingeman Korf

BRITSE GYNAECOLOGEN WAARSCHUWEN NU OOK DE MAN

Alcoholgebruik tijdens de zwangerschap brengt schade toe aan het ongeboren kind. Daar wordt al jarenlang voor gewaarschuwd. Het advies van de Nederlandse Gezondheidsraad maakte in 2005 duidelijk dat alcoholgebruik door de man eveneens schadelijk was. Nu is dat ook doorgedrongen tot de Britse gynaecologen.

Onlangs bracht de Britse Raad van Gynaecologen een vernieuwd advies uit over alcohol en zwangerschap. Hierin wordt vrouwen aangeraden om al af te zien van alcoholgebruik zodra zij van plan zijn om zwanger te worden. Maar wat nog belangrijker is, ook de man wordt afgeraden om alcohol te drinken in de periode voorafgaand aan de bevruchting. Een advies dat in Nederland, Duitsland of Skandinavië al geruime tijd een erkende waarheid is. Groot-Brittannië was echter nog niet zover.

Fors drinken in de periode voorafgaand aan de bevruchting geeft een toename van de kans op een miskraam en een toename van de kans op aangeboren afwijkingen. Dat geldt zowel voor de vrouw als voor de man. Daarnaast verkleint drinken de kans op

Horeca : meer restaurants, minder café's

In 2014 vertoonde de omzet in de horecasector een inhaalslag na een aantal tegenvallende jaren. De omzetgroei van 4,2 procent in 2014, zal zich in 2015 niet herhalen. Daarvoor waren er in 2014 te veel eenmalige positieve impulsen. De verschuiving in de samenstelling van de sector zet door.

Vorig jaar profiteerde de horeca niet alleen van de geleidelijke vermindering van de economische crisis, maar ook van het warme en zonnige voorjaar en van het wereldkampioenschap voetbal. Dit laatste was vooral een stimulans voor het cafébezoek. De vermindering van de crisis was vooral positief voor restaurants. Het goede weer leverde veel terrasbezoek en stimuleerde de verhuur van accommodaties.

De wereldwijde verbetering van de economie, zorgt voor meer buitenlandse toeristen. Dat leidt tot groei in de hotelsector. Restaurants profiteren deels van het toenemende toerisme, maar vooral van de verbetering van de binnenlandse economie. Restaurants zijn er dan ook te kust en te keur. Bij een enquête bleek bijna 80 procent van de ondervraagden van oordeel te zijn dat er in hun directe omgeving voldoende keuzemogelijkheid was om uit eten te gaan.

Voor de cafésector verwachten analisten in 2015 echter een daling. Er staan geen evenementen op de agenda die het cafébezoek een impuls kunnen geven. Het aantal café's neemt al jaren af, en verwacht wordt dat die daling zal aanhouden.

bevruchting.

Het stemt tot tevredenheid dat de waarheid over de rol van de man ook in Engeland nu erkend wordt. Aan de andere kant is de Britse waarschuwing nogal vrijblijvend opgesteld. Het zou voldoende zijn als rond de bevruchting en gedurende de eerste drie maanden van de zwangerschap alcohol geheel vermeden wordt. Daarna zou een enkele keer een enkel glaasje geen kwaad kunnen.

Voor dat laatste is geen enkel direct bewijs. Eén onderzoek wijst zelfs op het tegenovergestelde, namelijk dat zelfs in de laatste drie maanden van de zwangerschap nog schade kan optreden. Ook is in diverse onderzoeken aangetoond dat de foetus zich onrustig gaat gedragen zodra er alcohol in het bloed van de moeder komt.

Alcohol tegen stress en vermoeidheid ?

Lange werkdagen leiden tot een hoger alcoholgebruik in de vrije tijd. Aldus de conclusie van Finse onderzoekers uit een analyse van 61 wetenschappelijke publicaties.

De wetenschappers kwamen tot hun bevindingen door vergelijkende analyse van 61 onderzoeken naar alcoholgebruik uit 14 landen. Het betrof in alle gevallen langlopende onderzoeken, afkomstig uit landen als de Verenigde Staten, Duitsland, Nederland en Australië. De wetenschappelijke analyse is gebaseerd op gegevens over het drinkgedrag van in totaal 330.000 mensen. Al die personen werden over een langere periode gevolgd.

Mensen die lange werkdagen maken, drinken in hun vrije tijd gemiddeld meer alcohol dan mensen met korte werkdagen. Als werknemers weken van meer dan 48 uur maken, neemt de waarschijnlijkheid toe dat zij "risicovol drinkgedrag" vertonen. De auteurs gebruiken als definitie van risicovol drinkgedrag : voor vrouwen 13 of meer glazen drank per week, en voor mannen 21 of meer glazen.

Uit de analyse blijkt dat mensen die 49 tot 54 uur per week werken 13 procent meer kans hebben op risicovol drinkgedrag dan mensen die minder dan 48 uur per week werken. Deze conclusie geldt volgens de auteurs zowel voor mannen als voor vrouwen. Ook is er nauwelijks verschil tussen de verschillende sociaaleconomische klassen.

Volgens hoofdonderzoekster dr. Marianna Virtanen leiden lange

VERSCHILLENDE VORMEN OBESITAS VRAGEN VERSCHILLENDE AANPAK

Obesitas (overgewicht) is het snelst toenemende gezondheidsprobleem in de Westerse wereld. Omdat de aanpak van het probleem tot nu toe weinig effectief is, heeft een team van Britse, Canadese en Amerikaanse wetenschappers een uitgebreid onderzoek gedaan. De conclusies daaruit publiceerden zij vorige maand in het vakblad *Journal of Public Health*.

De onderzoekers analyseerden de gegevens van 4.144 Britten met obesitas, dat wil zeggen met een BMI van 30 of hoger. In eerste instantie leek de groep een gemiddelde van de bevolking. De onderzoekers ontdekten echter dat er een patroon in zat. Zij konden de mensen met obesitas in zes subgroepen onderverdelen.

Die subgroepen waren : de groep van de ongelukkige piekeraars van middelbare leeftijd, de groep van mensen met buiten de obesitas al een slechte gezondheid, de groep van rijke, overwegend gezonde ouderen, de groep van overwegend gelukkige ouderen met fysieke klachten, de groep van jonge, gezonde (carrière)vrouwen, en de groep van overwegend middelbare mannelijke zware drinkers.

Deze groepen vragen alle om een specifieke benadering van hun obesitas. Tot nu toe worden mensen met obesitas meestal als een homogene

werkdagen tot meer stress en meer vermoeidheid. De mensen zouden de symptomen daarvan, zoals onrust, gejaagdheid, depressies, slaapstoornissen en futloosheid proberen te onderdrukken met alcohol. Zich niet realiserend dat alcohol die symptomen kan verergeren.

groep benaderd. De nadruk ligt daarbij op gezonder gaan eten en meer sporten. Dat is volgens genoemde onderzoekers niet voor iedereen de beste behandeling.

De piekeraars hebben naast beweging vooral baat bij psycho-sociale ondersteuning. Het merendeel van deze groep is vrouw. Vaak bewegen zij nog relatief veel. Merkwaardigwijls leidt het piekeren bij hen niet tot obesitas via alcohol. Alcohol speelt bij hen een ondergeschikte rol. Zij grijpen niet naar de fles door hun piekeren, maar gaan ongemerkt te veel eten en snoepen.

Mensen met een onderliggende slechte gezondheid en ouderen met fysieke klachten zijn heel vaak niet (meer) in staat om intensief te sporten, zodat de standaard behandeling voor hen uitgesloten is. Hier ligt de nadruk op het consumptiepatroon, met daarnaast een rol voor hun vrijetijdsbesteding. Dit laatste geldt ook voor de rijke ouderen. De mensen met op voorhand al een slechte gezondheid, vertonen de hoogste BMI waarden.

Mannelijke zware drinkers doen in vergelijking met andere obesitaspatiënten relatief juist nog vaak aan sport. Zij moeten vooral worden aangesproken op hun alcoholinname. Dit is de groep die het hoogste risico op obesitas heeft.

En dit...

... was een geval van alcoholische agressiviteit.

Het gebeurde op een zondagavond in Meppel. Een 39-jarige man uit Emmen wilde een café verlaten, maar werd door een personeelslid aangesproken omdat hij zijn rekening nog niet had betaald. Dat schoot bij hem in het verkeerde keelgat. Hij begon op luide toon het personeel te bedreigen. De man wond zich meer en meer op en ging ook andere klanten lastig vallen.

Het personeel belde de politie, die al snel ter plaatse was. De amokmaker werd gearresteerd en mocht in de politiecel afkoelen

* * *

... was nog een geval van alcoholische agressiviteit.

Het gebeurde afgelopen maart in een nacht van donderdag op vrijdag in Ede. De dertigjarige H. had die avond

televisie gekeken en daarbij nogal wat gedronken. Om half twee in de nacht ging hij naar de burens met een fles drank om samen verder te gaan borrelen. De burens hadden daar geen zin in en zeiden de volgende dag al vroeg te moeten werken.

Dat was tegen het zere been van H. Hij begon te schreeuwen en schelden. Toen de burens daar tegen protesteerden, trok H. een mes en bedreigde daarmee zijn burens. Een situatie van gewelddadige drinkdwang, "drink met me mee, of ik schiet".

De burens voelden daar nu helemaal niets meer voor, en belden de politie. Die arriveerde snel, constateerde dat H. een gevaarlijk mes op zak had en arresteerde hem

* * *

... was een geval van alcoholische domheid.

Het gebeurde in een nacht van vrijdag op zaterdag in Winterswijk. Een 36-jarige automobilist uit Aalten werd aangehouden voor alcoholcontrole. Bij de blaastest bleek hij positief en daarom kreeg hij een rijverbod.

Wat later die nacht ging de politie op een ander punt controleren. Daar

hielden zij dezelfde man weer aan. Blijkbaar had hij de tussentijd in een café doorgebracht en daarbij nog flink wat meer gedronken, want de blaastest mislukte tot driemaal toe. Dus moest de man mee naar het bureau voor een bloedproef. In afwachting van de uitslag daarvan kreeg hij alvast een proces-verbaal voor het rijden ondanks een opgelegd rijverbod

* * *

... was een geval van in slaap vallen door alcohol.

Het gebeurde op de A-9 ter hoogte van Beverwijk op een zondagavond, en betrof een automobilist uit Almere. De man raakte door slaap overmand en zette zijn auto op de rijbaan stil. Daardoor ontstond binnen de kortste keren een file.

De politie was al gewaarschuwd dat er iemand gevaarlijk reed en arriveerde daardoor bijzonder snel. Zij trof de bestuurder over het stuur hangend slapend aan. De alcoholwalm was om te snijden.

Auto en bestuurder werden naar het bureau gebracht. De bestuurder ging de cel in, zijn rijbewijs werd ingenomen en de auto in beslag genomen

POLITIE IN 2014 OPNIEUW MEER WERK DOOR OVERLAST

De politie heeft vorig jaar opnieuw vaker te maken gekregen met overlast door verwarde, dronken of psychotische mensen. Agenten moesten bijna 60.000 keer uitrukken voor meldingen van overlast, een forse stijging ten opzichte van 2013.

Verschijsing G O

Voor het eerstkomende nummer van dit blad is 2 juli gepland als verschijningsdatum. Copij voor dat nummer graag uiterlijk 13 juni bij de redacteur

Dag van de alcoholvrije leefstijl 2015

Vorig jaar was het al de bedoeling geweest om de statutair verplichte informatiebijeenkomst voor de begunstigers van onze stichting, in te passen in een breder geheel genaamd "dag van de alcoholvrije leefstijl". Dat bleek toen nog niet te kunnen doorgaan wegens een te korte voorbereidingstijd. Nu zijn de ideeën wat meer uitgekristalliseerd. Gedacht wordt aan een soort informatie- en demonstratiemarkt, samenwerking met één of meer importeurs/leveranciers voor het demonstreren/proeven van speciale alcoholvrije dranken, en opgeluisterd met muziek.

Om te voldoen aan de statuten, zal er voor de begunstigers tijdens de dag een korte bijeenkomst zijn. Daar zal men als vanouds kennis kunnen nemen van de gang van zaken van Stichting ANGOB in het afgelopen jaar, en zal men met het bestuur van gedachten kunnen wisselen.

Reünie ANDO 2015

Op zaterdag 30 mei 2015 organiseert de reüniecommissie de tweede ANDO-reünie op het Spoek te Beekbergen. Vanaf 10.30 uur bent u welkom voor de ontvangst met koffie. Om 11.00 uur vangt een lezing aan door oud-ANDO-lid dhr. Han Sie Dhian Ho, met als onderwerp **interculturele communicatie**. Een voor iedereen nuttige tragi-komische lezing.

Omstreeks 12.30 uur gaan we aan de gezamenlijke lunch. Om 14.30 uur krijgen we een muzikaal optreden door Hanneke Laura, zij zal voor ons een programma met lerse zang en muziek presenteren. Om ongeveer 16.00 uur willen we deze reünie besluiten. Dit alles voor een deelnameprijs van slechts 10 euro.

Meld u aan bij Doede Boon, It Skutsje 30, 9001 HJ Grou, tel. 0566-622231, e-mail djboon1@kpnmail.nl

Het aantal meldingen van overlast door verwarde, dronken of overspannen mensen stijgt ieder jaar. Vorig jaar is een aantal van 59.669 bereikt, een toename van 14 procent ten opzichte van de 52.297 van 2013. Over een periode van vier jaar gerekend (2011 tot en met 2013) gaat het zelfs om een stijging van ruim 47 procent.

Woordvoerder Van Essen van de politie verklaart dat de politie de handen vol heeft aan al die verwarde mensen. "Verwarde personen zijn patiënten. Zij horen niet met handboeien om in een politieauto, laat staan in een politiecel, als zij geen strafbare feiten hebben gepleegd. Een aanzienlijk deel van het werk van de politie is op dit moment gerelateerd aan psychiatrische en verslavingsproblematiek en psychosociale problemen".

Niet alle gevallen van psychiatrische

problemen veroorzaken overlast voor het publiek. Zo was er een geval van een jongen die 139 keer door de politie teruggebracht moest worden naar de zorginstelling waar hij was weggelopen. En van een verwarde bejaarde die telkens als hij iets miste dacht dat er bij hem was ingebroken en dan de politie belde.

Ernstiger problemen voor het publiek op straat of voor de omwonenden, kwamen op rekening van alcohol en drugs. Het aantal meldingen van openbare dronkenschap nam van ruim 4000 in 2012, via bijna 8700 in 2013 toe tot ruim 9200 in 2014. Meer dan een verdubbeling! Overlast door alcohol of drugs vertoonde een geringere stijging, van bijna 20.000 in 2012 naar ruim 25.000 in 2014.

Veilig en ongestoord leven, wordt in onze samenleving steeds moeilijker.

**MENSEN DIE OP RELATIEF JONGE LEEFTIJD
GEHEEL VRIJWILLIG EN ZONDER MEDISCHE REDENEN
KIEZEN VOOR EEN ALCOHOLVRIJE LEEFSTIJL,
BLIJVEN LANGER GEZOND EN LEVEN LANGER**

KJAERHEIM EN MEDEWERKERS, 1994

HALT-CURSUS LEVERT NIET HET VERWACHTTE RESULTAAT

De Halt-cursus voor jongeren "nee zeggen tegen alcohol" blijkt geen effect te hebben. De cursus waarin de deelnemers omgaan met groepsdruk en feiten over alcohol werden bijgebracht, moest jongeren met een Halt-straft van de drank afhelpen. Halt heeft de cursus geschrapt. Jongeren die dronken de fout ingaan, krijgen voortaan weer alleen een straf.

Sinds 2006 is in verschillende regio's proefgedraaid met de Halt-cursus. Jeugdige drinkers die met een slok op een strafbaar feit hadden begaan, kregen de kans om via Halt de alcoholcursus te doen, in ruil voor strafvermindering. Zes uur lang volgden zij dan de cursus over het omgaan met groepsdruk en "nee" te zeggen als hun alcohol werd aangeboden. Ook de ouders van de jeugdige drinkers moesten zich melden. Zij kregen 2,5 uur uitleg over de effecten van alcohol op het lichaam van hun kind, en over "praten met een puber".

Het effect van de cursus is door

Bureau Beke geëvalueerd. Het idee dat de jongeren na het volgen van de cursus minder zouden drinken of minder in de fout zouden gaan, is een illusie gebleken. Zes maanden na het einde van de cursus bleken de deelnemers weer evenveel te drinken als vóór de straf, en ook even vaak weer in de fout te gaan.

De cursus had ook geen invloed op de ouders van de pubers. Zij dachten na hun deelname niet anders over het drankgebruik van hun kinderen dan ervóór. Ook hun betrokkenheid bij hun kroost was niet groter geworden. Onderzoeker Ferwerda van Bureau Beke is daar niet verbaasd over: ". . . het programma duurt maar een paar uur". Daarin valt een dergelijke ambitieuze doelstelling niet te realiseren.

Bureau Halt heeft inmiddels na overleg met het ministerie van Veiligheid en Justitie besloten met de cursussen te stoppen. Wie nu gepakt wordt krijgt weer gewoon straf. Notoire drinkers worden na hun straf doorgestuurd naar de verslavingszorg.

Overheid moet zelf het beleid bepalen

LEEFTIJDGRENSEN ALCOHOL GEMAKKELIJK TE OMZEILEN

Recent onderzoek door een team van Universiteit Twente kwam tot de uiterst verontrustende conclusie dat minderjarigen in 88 procent van de gevallen nog eenvoudig alcoholhoudende drank kunnen bemachtigen. De maatregelen die de supermarkten in het kader van de zelfregulering hebben getroffen, blijken volstrekt ontoereikend. Tijd voor de overheid om het stuur in eigen hand te nemen.

De naleving van de wettelijke leeftijdsgrens voor de verkoop van alcoholhoudende drank, begon de laatste jaren juist wat te verbeteren. Met de uitslag van de recente meting, lijkt de klok tien jaar teruggezet te zijn. Daarbij moeten we echter wel bedenken dat de groep "minderjarigen" er sinds begin 2014 twee jaargangen bij heeft gekregen door de verhoging van de leeftijdsgrens. Een zeventienjarige kan uiteraard meer druk op een caissière uitoefenen dan een vijftienjarige.

Het onderzoek werd uitgevoerd door een team onder leiding van dr. J. van Hoof van Universiteit Twente in Enschede. Acht minderjarige "mysteryshoppers" gingen ieder twee dagen op pad. Zij bezochten in die tijd zoveel mogelijk verschillende vestigingen van Albert Heijn. Hun 134 kooppogingen hadden in 119 gevallen succes. Gezamenlijk wisten zij in die tijd ruim 850 liter alcoholhoudende dranken te bemachtigen.

Het gemak waarmee de zeventienjarige drank wisten te kopen, toont overduidelijk aan dat de zelfregulering van de alcoholbranche geheel ineffectief is. De in 1988 (!) aan de alcoholbranche gegunde mogelijkheid om via zelfregulering een bijdrage te leveren aan het alcoholmatigingsbeleid, is blijkbaar over zijn houdbaarheidsdatum heen.

Het afgelopen decennium is uit onderzoek in diverse Europese landen en in de VS, gebleken dat zelfregulering bijzonder weinig effectief is in het terugdringen van alcohol-gerelateerde maatschappelijke schade. Nu blijkt dit ook voor Nederland te gelden. De uit de zelfregulering voortgekomen wijze waarop de Nederlandse supermarkten pogen de leeftijdsgrens te handhaven, werkt gewoon niet.

Het Europees bureau van de Wereld Gezondheids Organisatie (WHO) waarschuwde enkele jaren geleden de regeringen al tegen de invloed van commercieel belanghebbenden op het

alcoholbeleid. Zeer recent (26 maart 2015) werd die waarschuwing nog eens onderstreept in het Britse Journal of Public Health, waarin werd aangetoond dat van de Engelse "Public Health Responsibility Deal" uit 2011 tussen industrie en overheid, geen bijdrage aan de vermindering van de maatschappelijke schade door alcohol verwacht mag worden.

Er bestaan tegenwoordig elektronische systemen om de leeftijdsgrens effectief te handhaven. Daarbij wordt de ID-kaart op afstand uitgelezen en wordt op afstand beslist of de aspirant-koper gerechtigd is tot het aankopen van alcoholhoudende drank. Bij een dergelijk systeem (bijv. het systeem Ageviewers) heeft de caissière geen invloed. Zij kan geen vriendjespolitiek meer bedrijven, en is onvatbaar voor intimidatie. Daardoor is het kopen van alcohol door minderjarigen vrijwel uitgesloten.

Gegeven het feit dat dat er goede systemen bestaan, is het niet langer maatschappelijk aanvaardbaar dat Albert Heijn en CBL hardnekkig weigeren daarvan gebruik te maken. Het is hoog tijd dat de politiek ingrijpt en het belang van de volksgezondheid laat prevaleren boven de commerciële belangen van enkele firma's.

Dingeman Korf

ACCIJNSVERHOOGING LEIDDE NIET TOT INKOMSTENDALING SCHATKIST

Telkens wanneer de overheid een verhoging van de alcoholaccijnzen aankondigt, probeert de alcoholbranche de regering daarvan te weerhouden door een daling van de inkomsten te voorspellen. En even zo vaak blijkt die voorspelling niet uit te komen.

Twee jaar geleden kwam die voorspelling niet uit, en bij de verhogingen daarvoor evenmin. Het argument vindt echter in de politiek bij bepaalde partijen grif gehoor: "de overheid maakt alcohol alsmaar duurder". Maar de redenering deugt niet. Men vergeet namelijk dat de accijns geen percentage van de prijs bedraagt (zoals bijvoorbeeld de BTW), maar een vast bedrag per liter. De accijnsverhogingen zijn dus een soort inflatiecorrectie, geen permanent stijgende belasting. Er zijn in het nabije verleden ook perioden geweest waarin de accijns minder steeg dan het inflatiepercentage.

Ook in 2014 was de opbrengst van de alcoholaccijnzen hoger dan in 2013. Over de jaren 2012, 2013 en 2014 was de opbrengst respectievelijk 1024 miljoen, 1040 miljoen en 1064 miljoen euro. Vorig jaar dus 24 miljoen meer opbrengst ten opzichte van 2013. Wel vindt er binnen de totale opbrengst een geleidelijke verschuiving plaats naar

relatief méér opbrengst bij bier en wijn, en relatief minder bij sterke drank. De stijging van de bieraccijns bedroeg 10 miljoen euro, bij wijn 9 miljoen en bij sterke drank 5 miljoen.

De meeste accijnzen op alcoholhoudende dranken zijn met ingang van januari 2014 met 5,75 procent gestegen. De stijging van de totale accijnsopbrengst bedroeg 2,3 procent. De alcoholconsumptie is dus gedaald. Als er in 2014 evenveel was gedronken als in 2013, had de accijnsopbrengst met 5,75 procent moeten stijgen. Vanuit regeringsstandpunt dus een win-win situatie: meer geld voor de schatkist, en minder consumptie ten bate van de volksgezondheid.

IN 2014 NOG STEEDS TOENAME COMAZUIPEN

Ondanks de verhoging van de leeftijdsgrens en de strengere wetgeving, zijn vorig jaar meer kinderen bewusteloos door alcoholvergiftiging in een ziekenhuis beland dan ooit. En voor het eerst werden er meer meisjes dan jongens opgenomen.

In 2007 begon het Nederlands Signaleringscentrum Kindergenees-

kunde (NSCK) met het registreren van alcoholvergiftiging bij kinderen. Toen waren onder de opgenomen kinderen jongens nog flink in de meerderheid. In 2014 waren voor het eerst de meisjes in de meerderheid. Het totale aantal jongeren beneden de 18 jaar (= kinderen) dat in coma in de ziekenhuizen arriveerde bedroeg 545, een toename met bijna een kwart. Tel je ook de dronken jongeren mee die met ernstige wonden of botbreuken in het ziekenhuis behandeld moesten worden, dan bedroeg het aantal jeugdige alcoholslachtoffers 783.

Volgens de nieuwe wet mogen 18-minners geen drank kopen, mogen de verstrekkers geen drank aan hen verkopen, en zichzelf mogen niet in het openbaar in het bezit van alcohol worden aangetroffen. Kortom, bij genoemde 545 gevallen zat het aan alle kanten fout. Desondanks vindt dr. Van der Lely, één van de prominentste voorstanders van de verhoging van de leeftijdsgrens, niet dat het overheidsbeleid op dit punt mislukt is. "Je kan in zo'n korte tijd het effect nog nauwelijks meten".

Wat hij wel verontrustend vindt, is de toename van het aantal gevallen beneden de oude leeftijdsgrens van 16 jaar. Meisjes van 14 die zich voordoen alsof zij veel ouder zijn, en de drank vaak door een iets ouder vriendje verstrekt krijgen. Het personeel van de disco of het café heeft daar weinig zicht op omdat die meiden zich zo veel ouder voordoen.

Het is nu de vraag of 2014 een eenmalige uitschieter is